

PETROZSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGETES TARTALMU HETILAP. — MEGJELNIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Egy negyedévre	2 kor.
Fél évre	4 *
Egész évre	8 *
Egyes szám ára	20 fill.

Felelős szerkesztő:
ZÁDORY KÁROLY.
Lap kiadó tulajdonos:
FIGULI ANTAL.

A lap szemléi részét illető közlemények a »Petrozsény és Vidéke« szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a Kiadóhivatalhoz küldendők.

Hirdetések, valamint nyilttéri közlemények árszabály szerint számíttatnak.

A húsvizsgálat szabályozása.

A kormány gondoskodása üdvös rendszabályokat léptetett életbe a közfogyasztásra szánt hús vágása és kimérése ellenőrzésére nézve.

Darányi Ignác földművelésügyi miniszter rendeletével augusztus elsején teljesen új rend lépett életbe: a fogyasztásra szánt vágó állatok húsának a közfogyasztásra bocsátás előtt történő szakértői vizsgálata tárgyában kiadott rendeletet a fogyasztó közönség örömmel üdvözölheti az egészség szempontjából.

A miniszteri rendeletnek kétségtelen szociális vonatkozásai vannak. Még pedig nemcsak azok, amelyek lehetővé teszik, hogy az állatállományba fektetett óriási tőkék, amelyeknek átlagát a különféle ragadós betegségek állandóan fenyegetik, az állatok levágása alkalmával kiderülő betegségek megismerése révén jobban legyenek megvédhetők, mint ez az eddigi állapotok mellett történhetett; hanem még inkább azok, amelyek a közfogyasztásra kerülő húsok egyöntetű és kiterjedt ellenőrzése révén lehetőleg kizárják, hogy beteg hús jusson forgalomba, vagy hogy úgynevezett csekélyebb értékű hús teljes értékűként kerüljön értékesítésre. Ezek vagyoni, illetve közegészségügyi kérdéseknek látszanak ugyan, mindazonáltal kétségkívül társadalmiak. Mert ha a kis ember vagyont megmentjük az elpusztulástól, avagy egészségét védjük, avagy megkárosítástól

megóvjuk: egyképpen társadalompolitikai munkát végzünk.

Ma a helyzet az, hogy a ragadós állati betegségek ellen azért nem tudunk kellő erővel küzdeni, mert e betegségek egy részét fölmerülésük idején — érthető anyagi okokból — eltitkolják; a beteg állatot sietve, aki tudja, eladja, a mészáros levágja s mert rendszeres, egyöntetű húsvizsgálat mindenütt, még az ország 2500 közbiztonsági hídján sincs, a levágott állaton tapasztalt betegségekről, erre való személyzet nélkül így sem lehet tudomást szerezni. Pedig a védekezésnek legelső kelléke a baj mibenlétének megállapítása. Ennek hiányosságai miatt a multban évente sok millió vagyon ment veszendőbe és maga sertésállományunk is egyharmadával csökkent.

A hússzámle-körrendelet tulajdonképpen két irányban igyekszik a mai helyzeten javítani. Az egyik a kis- és nagyközségeknek kötelezése közbiztonsági hídjainak építésére. A másik: a mai, minden képesítés nélkül működő vágóbiztosok kicserélése képesített húsvizsgálókkal. Arra természetesen most nem lehet gondolni, hogy az országnak mind a 14,000 községében közbiztonsági hídjait létesítsenek (a jövedelmek nem fedeznék a fölállítást, az üzem és amortizáció költségeit). De igen is joggal el volt rendelhető, hogy ahol a húsfogyasztás jelentékenyebb, vagy egyébként mutatkozik a szüksége, záros határidőn belül (5 év alatt) csinálják meg, illetőleg egészítsék ki a közbiztonsági hídjait.

Azt sem lehetett felelősség nélkül tovább elnézni, hogy megfelelő húsvizsgálat nélkül emberpusztításra alkalmas beteg hús kerüljön forgalomba. Tehát szükséges volt kimondani, hogy még a mai vizsgálóbiztosok is két év alatt tartoznak a húsvizsgálati képesítést megszerezni.

A kiemelt két rendelkezés biztosan s a kijelölt határidőn belül föltétlenül megváltóztatja a helyzet képét. Az állat- és közegészségügy jelentékeny biztosítékához jut. Az állatállományba fektetett vagyon elkallódásának lehetőségei kevesbednek. A külföld bizalma állategészségügyrendezetünkkel szemben emelkedik és Magyarország belép amaz európai államok sorába, ahol a húsvizsgálat nagy fontosságának mérlegelése ezt az intézményt már korábban is egységes alapra vetette.

Harmadik fontos rendelkezése a rendeletnek a hatósági hússzék, amelyekben beteg állatból származó, de ártalmatlanná tett, vagy más, csekélyebb értékű hús kerül eladásra. Ezt az ártalmatlan húst a húsvizsgálat alkalmával elkobozzák, vagyis a szabad fogyasztásból bizonyos hiányok miatt kivonják, de ahelyett, hogy mint eddig történt, megsemmisítenék (vagy enyhébb esetekben mégis teljes árban kimérni engednék), megfelelő ellenőrzés és eljárás mellett elárúsításra a hatósági hússzékbe utalják és előre megállapított kisebb áron a kisebb igényű közönség számára meghatározott mennyiségben elmerik. Ezzel tehát

„PETROZSÉNY és VIDÉKE“ TÁRCAJA.

A gyermek.

Csodálatos élet ez a mi életünk. Bár a szeretetlenségnek, a szertelenségnek idejét éljük, vannak itt-ott jelenségek, amiket megbámulunk, ami mellett közönyösen elhaladni nemhogy lehetetlen, de vétek is volna. Az ultramodern társadalmi élet megteremtette az ultramodern erkölcsöt s az irodalom ennek a szolgálatában áll ma már annyira, hogy a közönséget meg is lehet téveszteni egy-egy adott esetben éppen a szabadabb irodalmi stíllal. Ha nem is a szabadabb gondolkodással.

Ha a f. hó 11-iki estére visszaemlékezünk s érezzük annak a darabnak a csodálatos levegőjét, ami ha nem is forró, ha nem is egészen bacillussal telt, de amin azért rajta van a mi nagy, romlott társadalmi életünk büze: meg kell állnunk egy pillanatra. És gondolkodnunk kell. Mert ez az egész társadalmi élet. Ez a gyenge koncepció darab. Ez a mai életből vett laza mese úgy hat ránk mint az egészséges emberre a hideg zuhany. Nem árt a szervezetnek, de izgatja a bőrt s ha gondolatainkkal lelkünk külsején, mint valami erős vászonkendővel, végig törülünk, aféle különös érzés fog el, amiről nem akarunk magunknak számot adni. Nincs is arra semmi szükség.

Egy apa. Egy anya. Egy gyermek. Nem is ismerik egymást. Nemcsak, de immár közéről nem is akarják ismerni. Egy régi bűn, amit nem szégyelnek intimusan megvallani egymásnak, maradjon bűn. És ne igyekezzenek azt a bűnt jóvá tenni. Felfogásában szélsőséges, de mai. Egy lány, aki már nem lehet valakinek a felesége, hát a szeretője akar lenni. Tizenhat, tizennyolc esztendejével, üde arcával. Ember, mindig gyanakvó, soha sem nyugodt, ekzaltált, csak a rosszat látó ember uniformisba bujtatva. Asszony, aki ma földadnyagot szeret, holnap kadétot, hogy holnapután a kutyamosót ajándé-

kozza meg kegyeivel. Kereskedő, aki behunyja az egyik szemét, talán a másikat is, ha van pénz, pénz bőven. Nem baj az, ha a lányáról van is szó. Miért lenne az baj? Aztán az alapjában jó, de végtelenül léha fiu, akinek nem fáj az élet, aki azért él, mert nappal van, vagy éjjel. — Nemde szép társaság? Jól van összehozva, egybeállítva az a sok alak. A hatás el nem maradhat.

Hanem aztán nézzük benne azt ami — nekünk való. Minden léhaság és rossz mellett ott van a jó. A gyermek. Az ezzel összekötött érzélemvilág. Mert a gyermek az az olló, amely az apai, az anyai lélekről a hitvány, a vad hajtásokat vagdalja le. A gyermek, ha rossz, ha romlott. A gyermek, akinek minden szava boldogsága az embernek, aki lelkével, szívével átváltozik a szeretet jegyében ha a gyermek életére kiható kellemetlenség kerül elő. Az a lélek. Mindenre, legkönnyebben romlásra képes. Óh az ember lelke. De ha gyermekről van szó, megtisztul, megváltozik, átförmődik. Az ember lelke szeretetből el dob magától mindent, el a tisztességet, el a közbecsülést, el egy egész gyönyörűen kezdődött életet. Ha pedig gyermekről, — hadd mondjam még egyszer — gyermekről van szó, annál inkább. Ott tudom hagyni a gyermekemet az utcán, nyomorban, züllötten ma, de az a holnap. . . . Én, a gyermekemet, aki az enyém, aki az én lelkem fele, aki az én érzélemvilágom letéteményese, az én agyam része, az én összes és meg nem tagadható boldogságom, az életem — azt megismerem idő után akkor is, ha semmi lett erkölcsileg, szellemileg ha feloszlik önmagában. S ha találkozom nyomtalan úton azzal, aki semmi más, csak gyermek, de aki az enyém; sötét éjszakában, vagy vakító fényben; annak az arca a lelkembe van vésvé, és az enyém és senki másé és átragyog az én lelkem sötétiségén éppen úgy, mint ahogy keresztül üt az minden romlottságon.

A gyermek élet: mindenkinek az élete nemcsak az enyém.

A színésznek pedig hálás feladat a szépet játszani meg. Mert hiszen soha se volt egyszerűbb a világon mint a szép. És csak az a szép, a mi egyszerű. A gyermek, a gyermeki lélek pedig sohasem összetett, mert mindig gyermeki. Az apának, az anyának. Ezt visszaadni a — természetesség. Az. De a színpadon éppen ez a nehéz. Mert a színpad különös világ. Ott csak az lehet igaz, az jó, amiben a természetesség össze van forrva a tudatossággal. A színész élete, ha a színpadon nem más mint kinn a világban, akkor a színész jó. De azonnal élvezhetetlen, mihelyt az emberi lélek keretéből kilép az a színpadi munka.

Kedden este színészeinknek diadalmas estéje volt. Annyi igaz hangot, természetességet, annyi érzélményt láttunk azon a három lépés széles helyen hogy szinte — szinte sok volt. Mert nem vagyunk hozzászokva a vidéken ilyen előadásokhoz. Rendesen semmi összjáték, semmi egyénítés. Egy-egy színész pedig ha jellemet játszik, akkor ad csak elfogadhatót. Sőt sokszor akkor sem. Kedd estét nemesen élvezhette végig a közönség. Mindenik szereplőt külön-külön lehetne elemezni. Értették azt, amit mondtak és tették azt amit megértettek. Egyik-másik pedig felülemelkedve a jón is olyat adott, ami már művészet, amire szívesen szólunk hozzá.

Két ember volt a teljes megértés, a teljes megjátszás útján. Az egyik Kőhalmi, az örnagy. Méltányoltuk ezt a jó színészt többször, szerettük látni a színpadon, mert nemcsak a kellemes, használható embert láttuk benne, de az alkalmazkodni tudó színészt is. Ebben a percben pedig konstatálhatjuk, hogy alkotni is tud, egész tud lenni, ha meg van hozzá a környezete. Liptai a másik,

nemcsak az eddig évente mintegy két millió korona veszendőbe ment értékek jórésze menthető meg, hanem részben megoldást nyer az a kérdés is, hogy a legkisebb keresetű lakosság olcsó pénzért aránylag jó húskélelemhez jusson.

De tény az is, hogy a húsvizsgálat szigorítása, egységessé tétele egyúttal azt is jelenti, hogy a közfogyasztásra levágott állatokból az eddiginél nagyobb mennyiségeket fognak a szabad forgalomból kivonni, ami az eladókra, illetve állattenyésztőkre nézve közvetlenül nagyobb terheket jelent.

A húsvizsgálók képesítésére az ország nagyobb közbiztonságát, ahol tanulásra elég anyag áll rendelkezésre, tanfolyamokat fognak nyitni. A húsvizsgálók ezek elvégzése után vizsgát tesznek és amennyiben a képesítést elnyerik, lesznek csak mint húsvizsgálók alkalmazhatók. Rendkívül fontos intézkedése ez a körrendeletnek, amelyet úgy akar a földművelésügyi miniszter gyakorlati értékűvé tenni, hogy a húsvizsgálat községekben a községi jegyzői iroda valamely tagjára kívánja mellékfoglalkozásként ruháztatni. A hússzemle megbízhatóságának emelése végett arra is sulyt vet a szakkormány, hogy a húsvizsgáló részére megállapított díjak a végzendő munkával járó fáradtsággal kellő arányban legyenek, avégből pedig, hogy ez az elv a felülvizsgálatnál eljárni hivatott magyar királyi állatorvosokra is alkalmazható legyen, a magyar királyi állatorvosok illetményszabályzatának megfelelő módosítását vették tervbe.

Ha még számba vesszük azt, hogy a kis közbiztonságok építését a törvényhatóságok támogatásával és az ebadó igénybevételeivel is elő akarja a kormány segíteni: akkor főbb vonásaiban megjelöltük a komoly és nagy akciót, mely azzal, hogy a növendék-marhahús mérését csak nyíltan kifejezve és külön üzletben engedi meg, a növendékmarha-pusztítás sokat panaszolt nagy mértékét szintén alaposan le fogja szállítani.

Ami ebben a rendeletben foglaltatik, mind igen üdvös, igen hasznos, de aligha fogja minden irányban azt eredményezni, amire céloz. Mert nem intézkedik az emberi fogyasztásra éppen nem használható húsert a tulajdonos kártalaní-

a kis kadét. Nos, ezt a fiatal embert ma ismertük meg tulajdonképpen. Vérébeli színésznek látszik. És örvendünk, hogy nagyobb szerepet osztottak ki neki, ahol megtalálhatta önmagát. Jól esik egy-egy vidéki színészben látni azt, amit a város művésze arrogál magának: a tehetőséget. Liptait többször is akarjuk látni. Dénes szálas kapitányról csak jót mondhatunk. Igyekezett a keretbe beilleszkedni, ami nagy szó, mert az ő temperamentuma sokszor ezt nem engedi meg. Kulinyi az asszony szerepében nem volt jól diszponálva. Nagyon kár. Pedig volt alkalma belevinni a lelkét abba az együttesbe, amelyre Kunhegyi direktor is büszke lehet. Sokat mondhatnánk Kovács Mariskáról. Ez a folyton folyvást, szinte a szemünk előtt fejlődő gyermek-leány elfogadhatóvá tudta tenni nagy és erős szerepét. Kissé tülön kiaknázta a darabosabb részeket, de mindezt elnézzük neki, mert látjuk, hogy igyekszik jót adni. A rendezőnek pedig egy kissé erősebb kezet szeretnénk ajánlani, ami a kisasszonyt jó utra, nem, helyes utra terelje. Sáska, az özvegy, szép, okos asszony. Azt gondoljuk, hogy a szerző is így intencionálta a szerepet. Utolsó-előtti megjegyzésünk Deák-nak szól. Mindig mondtuk, hogy ebből a fiatal színészből akkor lesz egész ember, ha egyénit. Tegnapi szereplése ilyen lépés. Igen, mert így még jelenlétünkben egyetlen egy szerepét sem játszotta meg. Liptaival való egyetlen jelenete oly kimagasló része volt az előadásnak, amit külön is meg kell említenünk. Kun maszkban és darabosságban egyaránt — Janó volt.

Máskor is ilyen darabot kérünk a direktortól, mert a társulat tagjai ezekben a darabokban valóban értékeset nyújtanak. K.

tásáról. Pedig ezzel lehetne elérni leginkább, hogy ilyen, az egészségre ártalmas, sőt veszélyes húsok közfogyasztásra ne használtassanak. Azzal nem lehet érvelni, hogy a közbiztonság és az elárúsítás színhelyén fogatosított vizsgálattal megakadályozható az ilyen hús kimérése. Naiv érvelés. Hány állatot vágnak le a legszigorúbb ellenőrzés dacára a vágóhídon kívül. Ezek húsát becsempészik az áruhelyre. Nincsen az a vágóbiztos által megpecsételt hús között az áruhelyen kiakasztva, a húsvizsgálat elöl el van rejtve ahonnan darabokban elő- és kimérésre kerül.

Ha az ilyen beteg állatokért kártalanítást kapnának a tulajdonosok, illetőleg a húsvágók és kimérők, akkor ezeket az állatokat nem vágnák le a vágóhídon kívül s az ellenőrzés kijátásásával nem csempésznék be azok húsát a kimérésre alkalmasnak talált hús közé s nem kerülne közfogyasztásra. Míg a lelkiismeretlen kimérő, csak hogy ne károsodjék, a jelzett galádságra is képes, nem törődve azzal, hogy embertársának egészségét, sőt életét teszi ki veszélynek.

Esetleg ugyancsak az ebadóból ilyen kártalanításra fordított összeggel megszüntethető volna az egészségre ártalmas hús elárúsítása.

A húskészítményekről (petrozsényi vkszo hurkák stb.) azok elárúsításának megszüntetéséről sem gondoskodik a hivatkozott rendelet.

Erről más alkalommal még szólnunk.

A községi közgyűlésből.

F. hó 8-án d. u. 5 órakor Petrozsény község képviselőtestülete rendkívüli közgyűlést tartott a tagok élénk érdeklődése mellett.

Az iparostanonciskola múlt évi zárszámadását a közgyűlés jóváhagyta s a felmentvényt megadta; továbbá a folyó évi költségvetést, mely szerint az 1813 kor. 74 fill. bevétellel szemben a kiadás 7650 kor. — f. jóváhagyta s az 5836 kor. 26 fill. fedezetlen kiadás mint államsegély utalványozásáért a vallás és közoktatásügyi miniszterhez folyamodott az ipartestület.

Elhatározta továbbá a felügyelőbizottság indítványa és az előjáróság határozati javaslata értelmében a képviselőtestület, hogy az iparostanonciskola céljára külön épületet emeltet, melyben kisebbszériú múzeum is elhelyezhető lenne s népszerű felolvasások tartatnának, szóval kulturépület is lenne. Ezen célra a vallás és közoktatásügyi miniszterhez 50.000 korona építési államsegélyért folyamodik a község.

A piski—petrozsényi vonalszakaszon a személyvonatok közlekedésének előnyösebbé tételének kérdésével foglalkozott ezután a közgyűlés.

Petrozsényből a vasúti forgalom Piski állomáson át leginkább Déva, Arad, Budapest felé irányul. Különösen a személyforgalom ebben az irányban nyer lebonyolítást. Dacára ennek a Petrozsényből Piskire érkező személyvonatok csatlakozása aként van megállapítva, hogy a Tövis felé induló személyvonatokhoz van meg a csatlakozás, míg Déva, Arad, Budapest felé induló, vagy abból az irányból érkező személyvonatokkal csak hosszúságos várakozás után lehet tovább utazni. Pedig Petrozsényből és az egész Zsilvölgyből az utazó közönségnek több mint 9/10 része rendszerint az utóbbi irányban utazik. Déván van a törvényhatósági közigazgatás, a kir. törvényszék, a kir. pénzügyigazgatóság, a m. kir. államépítészeti hivatal s más közhatalóságok székhelye, hol gyakran akad lakosainknak elintézendő ügye.

Nekünk Arad számtalan éllelmi, fogyasztási és háztartási cikk bevásárlási helye, s Budapesten a közönségnek szintén gyakori esetben van elintézendő dolga, míg ellenben Kolozsvárt, vagy annak utvonalaiba eső helyekre sokkal ritkábban utazik valaki Petrozsényből és vidékéről.

Az utazó közönség indokolt óhajására ama kérelemmel fordult a képviselőtestület a közigazgatási bizottsághoz, hogy az érintett okok figyelembe vételével intézkedjék, hogy: 1. a Hátszegről délelőtt 11 óra 13 perckor induló személyvonat délelőtt 9 óra tájban Petrozsényből

indíttatnék aként, hogy délután 1 órakor Piskiről Budapest felé a gyorsvonattal tovább lehessen utazni.

Igaz, hogy ezidőszerint reggeli 7 órakor indul egy személyvonat, amely már 11 óra előtt Piskire érkezik, de ott az utasok több mint két óra hosszat kénytelenek várni, hogy a gyorsvonattal Budapest felé utazhassanak. Az is igaz, hogy erre a vonatra a puji kir. járásbíró-ságnál délelőtre kitűzött tárgyalásokra való tekintettel szükség van.

Nem szorul bizonyításra, hogy a tovább utazó közönségre mennyivel előnyösebb, ha Petrozsényből két órával később indulva s anélkül, hogy Piskin több mint két óra hosszúig kellene várakoznia, a délután 1 órakor induló gyorsvonattal folytathatja útját.

És ezek lehetővé tételnek az által, ha a Hátszegről d. e. 11 óra után induló személyvonat Petrozsényből indíttatnék pár órával előbb.

2. Hogy mennyi kellemetlenséget okoz az átszállás egyik vonatról a másikra, az is köztudomású. A lupény-petrozsény-piski-i vonalszakaszon rendszerint annyian utaznak Budapest felé a gyorsvonatokkal és onnan vissza, hogy ezek kényelmére való tekintettel méltányos és felette kívánatos volna, hogy Petrozsény—Budapest között egy I. és II. osztályú közvetlen kocsijárat léptessék életbe.

3. Budapest felől a személyvonat esti 9 órakor, a gyorsvonat pedig 10 órakor érkezik Piskire, s onnan 11 órakor indul Petrozsény felé, hova hajnali fél öt órakor érkezik.

Hogy ez a vonatcsatlakozás és a hosszú menetidő milyen kényelmetlen, nem szorul bizonyításra. Ha Piskiről pár percnyi várakozás után indulna a vonat Petrozsény felé, a közbeeső nagyobb állomásokra éjjel előtt s Petrozsénybe is éjjeli két óra előtt megérkezhetnének az utasok s nem töltenék el az egész éjjelt utazással s még reggelig aludhatnának, kipihenhetnék magukat.

4. A piski-petrozsényi 80 kilométernyi vonalszakaszon a személyvonatok menetideje rendszerint négy és fél óra. A vonatok tehát óránként 18 kilométer sebességgel közlekednek. Összehasonlítva a menetgyorsaságot más vonatokéval Piski-Petrozsény között a menet gyorsításával és a közbeeső állomásokon a várakozási idő megrövidítésével a menetidő tartamát egy és fél, legalább egy órával meg lehetne rövidíteni. Ami lehetséges, mert az alépitmény éppen oly szilárdul van építve és a vágányok lefektetve, mint a fővonalokon, ahol négyszer olyan gyorsasággal közlekednek a vonatok.

Kanyarulatok, lejtők s emelkedések ezen vonalszakasznak Petrozsény felőli 1/3 részén, Livádiától kezdődnek, tehát ha onnan nem is, de odáig a vonalszakasz 2/3-át tevő sík pályán kétszertelenül lehetne a menetgyorsaságot fokozni aként, hogy rövidebb idő alatt közlekedjenek a vonatok Piski-Petrozsény között.

A villamosvilágítás kiterjesztése több irányban szükségesnek mutatkozván, 30 nap közbevetésével fog a közgyűlés a beérkezett kérvények és közszemlére kiteendő tervezet alapján határozni.

A közgyűlés d. u. fél 7 órakor véget ért.

KÜLÖNFÉLÉK:

— **Öfelsége** születésének 78-ik évfordulója alkalmából aug. 18-án a petrozsényi összes templomokban hálaadó isteni tisztelet lesz.

— **Áthelyezés és kinevezés.** G e g ő S i m o n közkedveltségnek örvendett r. kath. s. lelkész Marosvásárhelyre lett ugyanezen minőségben áthelyezve; helyébe C s a b y G y i l a J ó z s e f s. lelkész nevezetett ki.

— **Tűzoltóságunk** megkezdte a gyakorlatokat. A már szépszámú önkéntes tűzoltóság nagy szorgalommal készül arra a nemes misszióra, hogy alkalomadtán embertársainak segítségére legyenek. A vezetőség mindent megtesz, hogy munkája eredményes legyen. Már a színházba való inspicálást is megkezdtek, a színházba járó közönség nagy öröme, mert így a tűz nem merészkedik felütni vörös fejét, respektálván az egyenruhába bujtott lelkes tűzoltó-legénységét.

— **Színészet Petrozsényben.** Közönségünk érdeklődése folyton fokozódik a színi előadások iránt. Szombaton f. hó 8-án a «Kis alamuszi» operette telt ház előtt került színre s tetszett. Deák «Tom»-ja folyton kacagtatta a közönséget és a címszerepben igen ügyes volt Püspöki Rózi. A többi szereplők különösen Kóhalmi, Sziklai, Kulinyi, Dénes, Kun, Fekete derekasan helyt álltak. A kar és összjáték jó volt.

Vasárnap, f. hó 9-én a «Helyre asszony» szépszámú közönség előtt ment. Püspöki R. a címszerepet találóan kreálta, jól játszott, kedvesen énekelt pár dalát

közkívánatra ismételte. Rokonszenves hajdu volt Ivánfi, aki pompásan énekelt s jellemzően alakított. Többször megtapsolták. Az összevágó jó előadásért a rendezést és az összes szereplőket dicséret illeti.

Hétfőn, f. hó 10-én a «Virágcsata» a jó előadás dacára nem igen tetszett. Nem is voltak sokan.

Kedden, f. hó 12-én «Le a férfiakkal» vigjátéknak hirdetett bohózatot telt ház unatkozott. A szereplők tudása és igyekezete nem tudott hatást kelteni. Kár volt betanulni ezt a közönségünknek nem való darabot, melynek gyarlóságát még az sem enyhítette el, hogy az igazgató sokat enyhített a szerző izléstelenségén.

Csütörtökön, f. hó 13-án a «Gyurkovits lányok» felelevenítésével sikereinek javát produkálta a színtársulat telt ház előtt. Sáska Ilona (Gyurkovitsné), Kulinyi Karola (Katinka) elemükben voltak, pompásan játszottak; D. Fonó Gizi nagyon kedves, elragadó Mici volt. A többi női szerepek is kifogástalanul voltak betöltve. Dénes (Horkay), Fekete (szedres) remekeltek, Sziklai (R. Gida) szerelmes diákja is tetszett. A többi férfi szerepek is jó személyesítőre találtak.

Színházi műsor: Szombat, aug. 15-én Kornevillei harangok, operette. Vasárnap d. u. Peleskei notárius, este Mária bátyja, népszimű. Hétfőn Az ördög. Kedden Keserű mézeshetek, vigjáték. Szerdán Dollárkirálynő, operette. Pénteken Koldusgróf operette.

— **Az új szeszadó törvény** folytán úgy mint minden szesz ára, a világhírű Brázay sósborszesz ára is drágább lesz már szeptember hó 1-étől kezdődőleg. Azért mindenki érdekében cselekszik, ha szükségletét még e hó folyamán, szeptember elseje előtt szerzi be. A Brázay sósborszesz — mint ismeretes — mindenütt kapható.

— **Állandó rovat.** Kellemetlen, de kénytelenek vagyunk állandó rovatot nyitni a gyilkosságok és a gyilkossági kísérleteknek. Ez aztán a legteljesebb mértékben fog bennünket igazolni. Mert sokszor kértük a hatóságos intézkedést közbiztonságunk teljes átalakítása érdekében. Ime, ismét gyilkosság, amely rögtön halált okozott. Jon Brinzoj öslakos, betért a mult vasárnap délután Vulkán egyik kocsmájába, hogy megbeszélje jóféle snapsz mellett a világ sorsát társaival, kenyeres pajtásaival. A társaságban volt Dán Bogyeszk Györgye is, egy jóképű fiatal román gyerek, aki valami darab földről beszélve az öreg Brinzojjal erősebben kezdett argumentálni igazsággal mellett. Ebből a jelentéktelen szóváltásból keletkezett aztán az a hatalmas szúrás, a mellyel a szerencsétlen Dán Györgye átütötte az öreg pajtás tüdejét amely azonnali halálát okozta neki. A gyilkost letartóztatta a csendőrség, a vizsgálat pedig megindult. Ez az egyik eset. — A másik Krividán történt vasárnap éjjel. A nyílt utcán összeverekedett néhány jóvérű bányászfiú. A verekezés pedig — természetesen — csak akkor értékes, ha revolver-lövessel van garnirozva. Itt is úgy történt. Hogy a lövés kinek volt szánva és ki cselekedte, azt a vizsgálat fogja kideríteni, az azonban bizonyos, hogy a golyó Dehelán bányászt érte, akit súlyos sebével kórházba szállítottak s akinek felgyógyulásához kevés a remény. Második esetnek ez sem rossz. Szóval állandó rovatot tartunk a gyilkosságoknak.

— **Tolvajszemtelenség.** Minden tolvajlás szemtelenséggel, gonoszszággal jár, de olyan merészségre nem igen vetemednek mint a mult vasárnap Petrozsényben történt, amidőn egy züllött, toprongyos alak beállított a rendőrséghez s engedelmet kért, hogy ott felöltözködhessenek, mert ő most jött Petrozsénybe a tíz óras vonattal s nincs hol átöltözködni. Az ügyeletes rendőr azt mondta, hogy az őrszoba nem szálloda s kiutasította. No jó, mondá az illető, ha ilyen Petrozsényben a vendégszeretet, majd talál ő helyet máshol. Nem is ment messzire. Az őrszobából kijött s a börtönhöz vezető folyosó ajtón be és az üres börtönbe ment észrevétlenül, ahol levételközdött, egy kancsó vizet is találván, megmosdott. Rövid idő múlva urias új ruhába öltözve beállított az őrszobába. A ragyogó, fehér, vasalt ing, gallér, kézelő, selyem nyakkendő, divatos kalap, fényes új cipő s elegáns öltöny annyira kivette formájából, hogy az ügyeletes rendőr nem ismert rá. Az illető azonban leereszkedő nyájassággal bemutatkozott s megköszönte a kvártélyt s tudatta, hogy rongyos ruháját csomóba kötve a börtönben a prics alatt hagyta. Ha valami szegény hasznát vehetné, adják neki. És ezzel nyájasan köszönve távozott. A rendőrbiztosnak az ügyeletes rendőr az esetről jelentést tett, akiben a különös alak gyanút keltett s midőn épen azon gondolkodott, hogy miként akadjon nyomára s hogyan figyelje meg, beállított egy famunkás s keseregve elpanaszolta, hogy a ládáját valaki feltörte s 50 frt. keservesen megtakarított pénzét elvitte. Lakótársára, egy famunkásra volna gyanúja, de nincs semmi bizonyítéka. A felmutatott rongyokat megismerte s ez a tettes nyomára vezetett. A rendőrség azonnal keresésére indult, de csak délután fél 5 órakor akadtak rá, midőn az Aradig váltott vasuti jegy már a zsebében volt. Tiltakozott a rendőrség gyanúja s brutalitása ellen, de a rendőrségnél aztán bevallotta, hogy Szabó Imrénének hívják tiszaszentimrei illetőségű s hogy a lopott pénzen vásárolta a szép új ruhát, melyet nyomban le is vetett és a saját rongyaiba öltöztetve adták át a csendőrségnek, honnan a dévai kir. ügyészség börtönébe kísérték. A

pénzből azonban már igen kevés volt nála. Bevallotta azt is, hogy egyik vendéglőben az ebédért 4 frtot, buteliás borokért 6 forintot felül fizetett. A károsult G. Nagy Ferenc tiszaszentimrei.

Bucsuzás.

Mindazon jó ismerőseim és barátaimtól, kiktől személyesen nem bucsuzhattam el, Marosvásárhelyre történt áthelyezésem alkalmából ez uton mondom Isten hozzádot.

Gegő Simon,

rk. s. lelkész.

Magyar Kir. Államvasutak. Üzletvezetőség Arad.

23566—1908. II. sz.

Versenytárgyalási hirdetés.

A magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetősége nyilvános írásbeli egyszételes versenytárgyalást hirdet:

A Petrozsény állomás mellett létesítendő petrozsényi tároló és rakodó vágányhálózat részére összesen mintegy 82.600 köbméter teljesítendő földmunka és 6500 köbméter sziklarepesztés végrehajtására.

A pályázati feltételek, a szerződés tervezete, az ajánlati minta és az ajánlati költségvetés a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetősége pályafentartási osztályában (II. osztály) és Petrozsényben a petrozsényi osztálymérnökség irodájában kettő korona lefizetése mellett, a hivatalos órák alatt délelőtt 8-tól délután 2 óráig bármikor beszerezhetők, vagy írásbeli megkeresés mellett a megfelelő összeg előzetes megküldése után királyi postán is megkaphatók. Az építmény tervei a pályafentartási osztálynál és a petrozsényi osztálymérnökségnél megtekinthetők. Ugyancsak az említett hivatalnál megtekinthetők: a munkák és szállítások kiadására vonatkozó feltétfüzet általános határozatai és a feltétfüzetek részletes határozatai is, melyek a magyar kir. államvasutak igazgatóságának budapesti nyomtatványtárából megszerezhetők.

Ajánlat csak az összes föld és sziklamunka végrehajtására tehető.

A talaj minőségéről ajánlattevő a helyszínen az eszközölt bányafeltörés és próbagödörök megtekintése által meggyőződést szerezhet és ily kutatást maga is végezhet. Azért, hogy a talaj minősége a hivatalos megállapított minőségnek ott is megfelelő-e, hql hivatalos részről furás nem történt, szavatosság a vállalkozóval szemben nem vállalható.

Az ajánlatot 1 koronás magyar okmánybélyeggel.

az ajánlat mellékleteit, ugymint pályázati feltételek, szerződés tervezet és költségvetést pedig ivenként 30 filléres magyar okmánybélyeggel ellátva, lepecsételt borítékban a következő felirattal:

Ajánlat a 23566—908. sz. versenytárgyalási hirdetés alapján a magyar királyi államvasutaknak petrozsényi tároló és rakodó vágányhálózata részére végrehajtandó föld- és sziklamunkára kell benyújtani, vagy postán beküldeni és pedig legkésőbb 1908. évi szeptember hó 1-én déli 12 órájáig az aradi üzletvezetőség általános osztályának (I. oszt.) főnökéhez.

Az ajánlatok a benyújtásra kitűzött határidő letelével a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetősége I. osztályában azonnal felbontatnak, mely alkalommal az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői is jelen lehetnek.

Az ajánlatok feletti döntés határideje a pályázati határidőtől számított 15 napon állapítatik meg.

Az ajánlatok benyújtását megelőző napon, vagyis 1908. évi augusztus hó 31-én déli 12 óráig a pályázóknak 8000 azaz nyolcezer korona bánatpénzt kell a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetőségének gyűjtő pénztáránál, hivatkozással a hirdetés versenytárgyalás számára, akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapírokban letenni, — mely bánatpénz esetleg posta útján is beküldhető.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számíttatnak, de névértéken felül számításba nem vétetnek.

Azon felek, kik a postatakarékpénztár cheque-forgalmában bent vannak, a bánatpénzt a postatakarékpénztár útján is letehetik.

Az ajánlatban a bánatpénz letételének megtörténte megemlítendő ugyan, de az erről nyert letéti jegy nem csatolandó, hanem igazolásul csak a bánatpénz feladását bizonyító postai feladó levény, vagy esetleg a letéti jegy közjegyzőleg hitelesített másolata melléklendő.

Az itt felsorolt feltételektől eltérő, szabálytalanul kiállított, az ajánlattevő, vagy meghatalmazottja által alá nem irt, javított, vagy vakart szövegű, pecséttel le nem zárt, sértett borítékba helyezett, a kitűzött határidő után érkezett, a pótlólag vagy esetleg táviratilag tett és oly ajánlatok, melyekre nézve az előirt bánatpénz előlegesen je nem tétetett, figyelembe nem vétetnek.

Arad, 1908. augusztus hó.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

VENDÉGLŐ ÁTVÉTEL!

Értesitem a n. é. közönséget, hogy Vulkánban levő HERMANN IZIDOR-féle Központi vendéglőt átvettem s a mai kor igényeinek megfelelően renováltam, melyet: **1 sör-csarnok, 1 kimérő helyiség, 1 külön étterem, 1 kerthelyiség és kávéházból álló** o o o o

KÖZPONTI VENDÉGLŐ

cimen folyó év augusztus hó 8.-án ünnepélyesen megnyitottam, s a n. é. közönség kegyes pártfogásába ajánlom.

Kitűnő magyar konyháról, valódi, világhírű kőbányai részvény-sörfözde, palackos, hordó és poharas sörről, valódi hamisítatlan faj erdélyi és gyoroki, asztali és csemege borokról gondoskodva van. Havi étkezésre előfizetőket (abonenseket) jutányos áron elfogadok. — Családi ebéd, vacsorák (tablet de hatte).

Zóna és villás reggelik.

Pontos és előzékeny kiszolgálás.

A nagyérdemű közönség számos látogatását kéri:

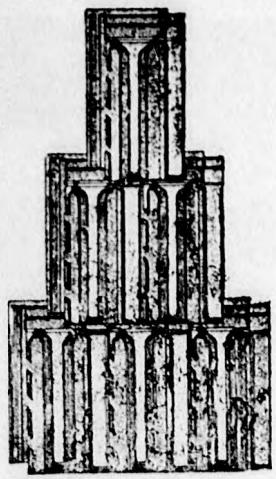
Bózsa D. Jenő

vendéglős.

VENDÉGLŐ ÁTVÉTEL!

VENDÉGLŐ ÁTVÉTEL!

VENDÉGLŐ ÁTVÉTEL!

Nagykikindai gyártmány.
Bohn-féle szab. biztonsági átfedő-
cserép 272. szám.

BOHN M. ÉS TÁRSAI

= = = NAGYKIKINDA és ZSOMBOLYA. = = =

Legrégibb, legnagyobb és legjobb telep e szak-
mában Ausztria-Magyarországon a

BOHN-féle TÉGLAGYÁRAK

= = NAGYKIKINDÁN ÉS ZSOMBOLYÁN. = =

Alapítotott 1864.-ben — Legelőkelőbb referenciák. — Alapítotott 1864.-ben.

50 millió évi gyártás

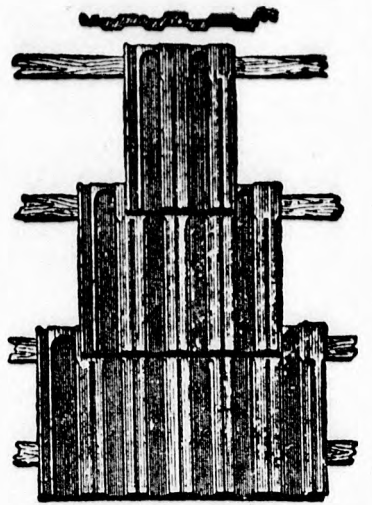
a cs. és kir. szab. Bohn-féle biztonsági átfedő cserépekből

VASOXYD természetes vörös színben vagy kátrányozva.

GYÁRTMÁNYOK: Bohn-féle szabadalmazott biztonsági átfedőcserépek.

Legolcsóbb, legszebb tetőzet.

Képes árjegyzék és minták kívánatra ingyen és bármentve.

Zsombolyai gyártmány.
Szab. bizt. préselt átfedőcserép 253. sz.

NOXIN

A LEGJOBB
CIPŐ-
KRÉM

NOXIN

Minden jobb üzletben kapható

Hochsinger Testvérek Budapest.
Özv. Grün Mórénál Petrozsényben.

FIGYELEM!

A n. é. közönségnek b. figyelmébe
ajánlom, hogy

Petrozsényben a Kossuth Lajos-utcában
(Warhanek-féle házban)

férfi- női- és gyermek-
RUHA-ÜZLETET

nyitottam.

Üzletemben nagymennyiségben raktáron
tartok

kalapokat

és cipőket.

Áruim jósága és olcsósá-
gáról méltóztasson a n. é.
közönség mielőbb meg-
győződést szerezni. Kiváló tisztelettel

GRÜNBLATT GERSON.

Üzleti elv:

„Nagy forgalom, kevés haszon.“

Első petrozsényi
könyvnyomda és
könyvkötészet

Van szerencsém Petrozsény és vidéke mélyen
tisztelt nagyérdmü közönségének

tisztelettel tudomására adni, hogy 1893. év óta fennálló **könyv-
és papirkereskedésem** ezen szakba vágó cikkekkal dusan fel-
szereltem s a legfokozottabb igényeket pontosan s a legjutányo-
sabbban kielégítem. **Tanszerek-, rajz- és íróeszközök, tankönyvek,
imakönyvek, albumok** stb. nagy választékban állnak rendelkezésre
s ezeket is legolcsóbban árusítom el. A legegyszerűbbtől a
legfinomabbig: **irodapapírok, levélpapírok, névjegyek, eljegyzési
kártyák** stb. kereskedésemben jutányos áron kaphatók.

Midőn a kultúra tért hódított
a Zsilvölgyben, Petrozsényben
nyomdát állítottam, a társadalmi
életnyilvánulás követelményeit ki-
elégítendő hírlapot indítottam, hogy
a sajtó erejével a h a z a f i a s célt
szolgálják A kezdett nehézsé-
geivel küzdve, anyagi áldozatok
meghozatalával tartottam fenn s
oda fejlesztettem a nyomdát, hogy
a legmesszebb menő igényeket a
legjutányosabbban kielégíteni képes
vagyok; miért is a n. é. közön-
ség szíves támogataását kérem.

A művelt közönség folyton
fokozódó igényeinek a haladás,
a fejlődés kívánalmainak ki-
elégítését szem előtt tartva
KÖNYVKÖTÉSZETET
rendeztem be gépezettel, a
legmodernebb eszközökkel fel-
szereltem s ebbe a szakmába
vágó munkálatok teljesítését
megelégedésre s a legjutányo-
sabbban elvállalom.

Teljes tisztelettel:

FIGULI ANTAL.

Hivatalos- és
magánnyomtatványok.

„Petrozsény és Vidéke“
kiadóhivatala.

Szénát, szalmát eladok

bármily nagy mennyiségben.

Közvetítőknek magas jutalék.

Schreier Béla takarmány-
nagykereskedő. Budapest.

Népszínházutcza 22. sz. Telefon 20-52.

! Eladó házak. !

A Kálvária-hegyen egy 2
szoba, 2 kamra és mellék-
épületekből álló házamat
örök áron eladom,
ugyszintén a Kossuth Lajos-
utcában, közvetlen a villany-
telep mellett levő házamat
is, mely áll 4 szoba, 3 konyha,
∴ 1 kamra és 1 pincéből. ∴
Makkai János, Petrozsény.